

Ainavu ekoloģiskais plāns (ainavu telpas struktūras elementi)

Zonas Nr.: 7.4.	Poligons Nr.: 1, no ZVBR dienvidu robežas (Dūčurga/Laudurga) līdz Vitrupes ietekai jūrā
1. Ainavas attīstības mērķis	Saglabāt dabisku jūras piekrasti. Nodrošināt ilgtspējīgu attīstību piekrastes teritorijā.
2. Pašreizējā ainavas struktūra (zemes izmantošana, matricas un plankumi)	Jūras piekrastē maz-traucēti noris dabiskie procesi – noskalošanās, atklājot smilšakmens atsegumus (piemēram, Kūtkāju rags, Veczemju klintis, Rankuļrags, Ežurgu sarkanās klintis un Ķurmragi), salīdzinoši īsākos posmos noris smilšu akumulācija. Dominē akmeņainas pludmales, bet īsākus posmus veido arī smilšainas pludmales, embrionālās kāpas un priekškāpas. Nereti, šaurā joslā saglabājušas sekundārās kāpas (pelēkās kāpas) ar Gmelina alisi <i>Alyssum gmelinii</i> . Šajā piekrastes posmā apbūve ir skraja un saglabājusies no pagājušajiem gadsimtiem. Piekrastes ainavā ietilpstošajās mežu teritorijās pārsvarā sastopamas mistrotas mežaudzes (bērzs, priede).
3. Bioloģiskās daudzveidības raksturojums (sugas, biotopi, ekosistēmas)	Piekrastes joslai ir nozīmīga loma ainavas struktūrā. Gan dabiskie, gan antropogēnie faktori nosaka to, ka teritorija ir ekoloģiski jutīga. Lielākā daļa no šī piekrastes posma ietilpst dabas liegumā “Vidzemes akmeņainā jūrmala”. Teritorijā konstatēti 11 ES Biotopu direktīvas biotopi, no kuriem 6 ir jūrmalai raksturīgie biotopi. Pārējie biotopi - dažādas pļavas, sausi skujkoku meži un nedaudz arī melnalkšņu stāgnāji. Īpaši nozīmīga Eiropā un Latvijā ļoti reti sastopamu biotopu daudzgadīgi augāji akmeņainās pludmalēs un smilšakmens atsegumi jūras krastā aizsardzības teritorija (www.dap.gov.lv). Arī pārējās teritorijās sastopamas aizsargājamās dabas vērtības (dabiskie meža biotopi, bioloģiski vērtīgie zālāji u.c.).
4. Pašreizējās ainavas estētiskās un kultūrvēsturiskās vērtības	Teritorijai piemīt augsta estētiskā vērtība. Saglabātas zvejnieku sētas, kā arī liecības par laivu un kuģu būvi pagātnē. Pie Tūjas atrodas Zaķu akmens, pie Vitrupes – Muižuļu akmens.
5. Vispārējās tendences ainavas struktūras attīstībā un to ietekmējošie faktori	Krasta joslā norisinās dinamiska attīstība (noskalošanās, akumulācija) dabisku faktoru (vētras u.c.) ietekmē. Apbūves un rekreācijas ietekmē pieaug slodze uz piekrastes teritoriju. Piekrastes teritorijā liels pieprasījums pēc apbūves teritorijām. Jūras piekrastē

Zonas Nr.: 7.4.	Poligons Nr.: 1, no ZVBR dienvidu robežas (Dūčurga/Laudurga) līdz Vitrupes ietekai jūrā
	ir salīdzinoši augsts apmeklētāju skaits, kas, lielākoties, nav atkarīgs no labiekārtojuma pakāpes un apjoma. Daļa teritorijas ietilpst aizsargjoslā, kā rezultātā mežsaimnieciskā darbība nav nozīmīga.
6. Ainavu vai ainavu elementu pašreizējais aizsardzības režīms un tā ietekme uz ainavu struktūru	Lielākā daļa no šī piekrastes posma ietilpst dabas liegumā “Vidzemes akmeņainā jūrmala”. Pārējā teritorija ietilpst ZBR ainavu aizsardzības zonā. Teritorijas optimālu aizsardzību nodrošina arī Rīgas jūras līča aizsargjosla - krasta kāpu aizsargjosla, jūras aizsargjosla, ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 kilometru platumā.
7. Vēlamā ainavu struktūras un tās elementu attīstība	<p>Jūras piekrastē maz-traucēti noris dabiskie procesi – noskalošanās, atklājot smilšakmens atsegumus (piemēram, Kūtkāju rags, Veczemju klintis, Rankuļrags, Ežurgu sarkanās klintis un Ķurmragi), salīdzinoši īsākos posmos noris smilšu akumulācija. Dominē akmeņainas pludmales, bet īsākus posmus veido arī smilšainas pludmales, embrionālās kāpas un priekškāpas. Nereti, šaurā joslā saglabājušas sekundārās kāpas (pelēkās kāpas) ar <i>Gmelina</i> alisi <i>Alyssum gmelinii</i>. Piekrastes posmā apbūve ir skraja. Saglabātas zvejnieku sētas, kā arī liecības par laivu un kuģu būvi pagātnē. Akmeņi no pludmales un kāpām netiek vākti un izvesti no piekrastes teritorijas.</p> <p>Kopumā jūras piekraste ir daudzveidīga, bez dominējošiem krastu tipiem, biotopiem un augu sabiedrībām, sastopamas dažādas pludmales, stāvkrasti, mūsdienu kāpas, mežainas jūrmalas kāpas, lauces, pļavas, meži - priežu audzes, mistrotas mežaudzes ar egli, bērzu un apsi, tajā skaitā ar lielu vecu mežu īpatsvaru, nelielās platībās, vietām pludmalē sastopamas piekrastes ainavā retas melnalkšņu, ošu un ozolu audzes dažāda platuma krastam paralēlās joslās, kā arī jūrā ietekošo upju un strautu krastos. Upju un strautu ieteku vietas jūrā veido atšķirīgu ainavu un sugu sabiedrības. Atrodami arī niedrāju fragmenti un lagūnas, kā arī smilšaini un akmeņaini sēkļi. Jūras piekrastes ainavā tik ierastās mežainās jūrmalas kāpas veido tikai atsevišķus posmus.</p> <p>Rekreācijai atvēlētie krasta posmi mijās ar dabiskai attīstībai atvēlētiem posmiem. Jūras piekrastē pārdomāts atpūtas objektu labiekārtojums pilda arī aizsardzības funkcijas.</p>

Zonas Nr.: 7.4.	Poligons Nr.: 1, no ZVBR dienvidu robežas (Dūčurga/Laudurga) līdz Vitrupes ietekai jūrā
	Jūras līča piekrastes meži vēlams attīstās dabiski bez iejaukšanās.
8. Priekšlikumi ainavas izmantošanai un apsaimniekošanai, t.sk. konkrētas rīcības (īstermiņa, ilgtermiņa) vēlamā mērķa sasniegšanai	<p>Rekreācijai atvēlētie posmi ir labiekārtoti, tajā skaitā, labiekārtotas stāvvietas un (informācija, tualetes, atkritumu urnas, atpūtas vieta/-as u.c.) nostiprinātas izejas uz jūru, lai virzītu, organizētu un sadalītu apmeklētāju plūsmu, sadalot slodzi.</p> <p>Plāvas tiek uzturētas pļaujot un/vai noganot. Sausās bioloģiski vērtīgas pļavās jūras piekrastē jāizvērtē iespējas realizēt pļaušanu arī pirms 15. jūlija.</p> <p>Plānojot un realizējot pasākumus jūras piekrastē, visu līmeņu plānojumos, jāievēro integrāla pieeja – pasākums attiecināms ne tikai uz konkrēto vietu, bet jāizvērtē tā ietekme un devums plašākā krasta posmā, ideālā gadījumā posmā Rīga – Ainaži, obligāti – visā ZVBR jūras krasta robežas (62 km) posmā (piemēram, plānojot aizsargbūves pret noskalošanu atsevišķā vietā, jāizvērtē ietekme uz blakus teritorijām). Jānodala krasta posmus, kur noris pēc iespējas netraucēta dabiskā attīstība, un posmus – kuri atvēlēti saimnieciskai darbībai un rekreācijai. <i>Natura 2000</i> vietā “Vidzemes akmeņainā jūrmala”, plānojot pasākumus šajā teritorijā, jāievēro spēkā esoša dabas aizsardzības plāna nosacījumi.</p> <p>Aizliegts veidot attēlus un uzrakstus, skrāpējot smilšakmeņus.</p> <p>Aizliegts jūras krastu aizsardzības nodrošināšanai veidot sienas, vaļņus, gabionus u.c., izņemot esošu ostu darbības uzturēšanas nodrošināšanai. Pieļaujams, jūras krasta aizsardzības nodrošināšanai veidot laukakmeņu krāvumus.</p> <p>Aizliegta ar veģetāciju klātās pludmales aršana.</p> <p>Zemes transformācija ārpus apdzīvotām vietām ir aizliegta.</p> <p>Krasta kāpu aizsargjoslā un ierobežotas saimnieciskās darbības joslā jā saglabā mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi.</p>
9. Priekšlikumi ZVBR zonējuma maiņai	Zonējums nav jāmaina.